

дефектолошка
теорија и практика
2/1997

содржина

дефектолошка стручно-научна
проблематика

Горан АЈДИНСКИ,
С.БОШЊАКОВСКА,
М. ДУКОВСКИ,
Л. УГРИНОВСКА,
М. ЧАКАР,
Л. БОГОЕВСКА
РАНАТА ДИЈАГНОСТИКА КАКО
ДЕТЕРМИНИРАЧКИ ФАКТОР ЗА СТРУЧЕН,
РАЦИОНАЛЕН И ЕФИКАСЕН ТРЕТМАН НА
ДЕЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ 009

Александар ЂОРДИЋ

ПРОБЛЕМИ НА РАНАТА КЛИНИЧКА
ДЕФЕКТОЛОШКА ДИЈАГНОСТИКА

Катја ДИОНИСИЕВА

РАН ТРЕТМАН НА ДЕЦА СО
ОШТЕТУВАЊА НА СЛУХОТ ВО
БУГАРИЈА

Виолета ТОРТЕВСКА

УЛОГАТА НА ЛОГОПЕДОТ ВО ВЛИЈАНИЕТО
ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ГОВОРОТ И ЈАЗИКОТ
КАЈ ДЕЦА СО ЦЕНТРАЛНИ ОШТЕТУВАЊА И
ИНСТРУКТИВНО СОВЕТОДАВНА РАБОТА
НА РОДИТЕЛИТЕ 035

defectology
theory and practice
2/1997

contents / abstract

defectological and scientific
issues

Goran AJDINSKI,
S. BOSNJAKOVSKA,
L.UGRINOVSKA,
M. DUKOVSKI,
M. CAKAR,
L. BOGOEVSKA
EARLY DIAGNOSIS AS DETERMINATING
FACTOR FOR PROFESSIONAL, RATIONAL
AND EFFECTIVE TREATMENT OF CHILDREN
WITH DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES 024

Aleksandar CORDIC

THE PROBLEMS OF EARLY CLINICAL
DEFECTOLOGICAL DIAGNOSTICS 031

Katja DIONISIEVA

PROBLEMS OF EARLY TREATMENT OF
CHILDREN WITH HEARING DIFFICULTIES IN
BULGARIA 034

Tortevska VIOLETA

THE ROLE OF THE SPEECH THERAPIST AND
HIS INFLUENCE IN SPEECH DEVELOPMENT
OF CHILDREN WITH CENTRAL DEFECTS
AND INSTRUCTIVE AND ADVISORY WORK
OF THE PARENT 039

медицински третман		<i>medical treatment</i>	
Климентие МАТОСКИ СИСТЕМАТСКО ЛОНГИТУДИНАЛНО СЛЕДЕЊЕ НА РАСТОТ И РАЗВОЈОТ НА ДЕЦАТА ОД СТРУШКА ОПШТИНА, ОД НИВНОТО РАЃАЊЕ ДО ОСУМ ГОДИШНА ВОЗРАСТ	040	Klementie MATOSKI SYSTEMATIC LONGITUDINAL FOLLOWING OF THE GROWTH AND THE PROGRESS OF CHILDREN FROM COMMUNITY OF STRUGA, SUCCEEDING THEM FROM THEIR BIRTH UP TO THE AGE OF EIGHTY YEARS	044
Нада ШИКИЌ, Јелена ИВИЧЕВИЌ-ДЕСНИЦА		Nada SIKIC, Jelena IVICEVIC-DESNICA	
АФАЗИЈА-ЕПИЛЕПСИЈА СИНДРОМ ЛАНДАУ-КЛЕФФНЕР	045	APHASIA-EPILEPSY SINDROME LANDAU-KLEFFNER	048
Анастас ЛАКОСКИ		Anastas LAKOSKI	
ГЕНЕТСКИ АСПЕКТИ НА АУТИЗМОТ	049	GENETIC ASPECTS OF AUTISM	055
психолошко-педагошки преглед		<i>psychological and pedagogical survey</i>	
К. БЛАЖЕВСКА-БУЖАРОВСКА, Т. ЈОСИФОВА, М. ГОЛУБОВИЌ, В. НИКОЛОВСКА		K. BLAZESKA-BUZAROSKA, T. JOSIFOVA, M. GOLUBOVIC, V. NIKOLOVSKA	
КОНГЕНИТАЛЕН ГЛАУКОМ, НЕГОВО РАНО ОТКРИВАЊЕ КАКО ПРЕВЕНЦИЈА НА СЛЕПИЛО ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ	056	CONGENITAL GLAUKOM, ITS EARLY DETECTION, PREVENTION OF BLINDNESS AT INFANCY	058
Верица СТАМЕНКОВА-ТРАЈКОВА Иван ТРАЈКОВ		Верица СТАМЕНКОВА-ТРАЈКОВА, Иван ТРАЈКОВ	
СЕМЕЈСТВОТО И РАНИОТ ТРЕТМАН НА ДЕТЕТО СО ПРЕЧКИ ВО ИНТЕЛЕКТУАЛНИОТ РАЗВОЈ	059	FAMILY AND EARLY TREATMENT OF CHILDREN WITH PSYCHICAL DIFFICULTIES IN THEIR DEVELOPMENT	066
Сашо КОЧАНКОВСКИ		Saso KOCANKOVSKI	
РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ДЕЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО ПСИХОФИЗИЧКИОТ РАЗВОЈ ВО ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗРАСТ	067	DISPOSING CHILDREN WITH PSYCHPHYSICAL DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES AT PRE-SCHOOL AGE	075

<i>Марион ван МЕНС-ВЕИС</i>	<i>Marion van MENS-VEISZ</i>
РАНА ИНТЕРВЕНЦИЈА НА ДЕЦА СО ОШТЕТЕН ВИД	AN EARLY INTERVENTION FOR CHILDREN WITH VISUAL HANDICAP
076	080
<i>Лена А. ДАМОВСКА</i>	<i>Lena DAMOVSKA</i>
СТАТУСОТ НА ДЕЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ ВО ПРЕДУЧИЛИШНИТЕ УСТАНОВИ	THE STATUS OF CHILDREN WITH DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES IN THE PRESCHOOL INSTITUTIONS
081	083
<i>Вања МАТАНОВА</i>	<i>Vanja MATANOVA</i>
ЕМОЦИОНАЛНИТЕ ПРОМЕНИ КАЈ ДЕЦАТА СО ГОВОРНИ НЕДОСТАТОЦИ	EMOTIONAL DISTURBANCES OF CHILDREN WITH LANGUAGE DIFFICULTIES
084	087
<i>Верица ПЕТРОВА, Ристо ПЕТРОВ</i>	<i>Verica PETROVA, Risto PETROV</i>
ВКЛУЧЕНОСТА ВО ПРЕДУЧИЛИШНИТЕ УСТАНОВИ-ПРЕДУСЛОВ ЗА УСПЕШНО ОБРАЗОВАНИЕ И РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ДЕЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ	THE PRESENCE IN THE PRESCHOOL INSTITUTIONS-PRECONDITION FOR SUCESSFUL EDUCATION AND REHABILITATION OF CHILDREN WHIT SPECIAL NEEDS
088	091
погледи-мислења-дилеми	
<i>Јасминка КОЧАНКОВСКА</i>	<i>Jasminka KOCANKOVSKA</i>
ПРОБЛЕМСКИТЕ РАЗВОЈНИ ПОДРАЧЈА КАЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНО ЗГРИЖЕНИТЕ ДЕЦА ВО НАЈРАНАТА ВОЗРАСТ	DEVELOPMENTAL PROBLEM REGIONS WITH INSTITUTIONALLY INTEGRATED CHILDREN AT THE EARLIEST AGE
092	099
views-opinions-dilemmas	
<i>Мира ЦВЕТКОВА</i>	<i>Mira CVETKOVA</i>
СТАВОТ НА РОДИТЕЛИТЕ ВО ОДНОС НА РАНАТА ИНТЕРВЕНЦИЈА КАЈ ДЕЦАТА СО ОШТЕТЕН ВИД	ATTITUDE PARENTS TO EARLY INTERVENTION OF VISUALLY IMPAIRED CHILDREN
100	104

<i>Василка РАЗМОВСКА, Весна СТЕПАНОВСКА, Благој НЕДЕЛКОВСКИ</i>	<i>Vasilka RAZMOVSKA, Vesna STEPANOVSKA, Blagoj NEDELKOVSKI</i>
РАНОТО ОТКРИВАЊЕ НА СИГМАТИЗМОТ КАКО ПОСЛЕДИЦА НА ЛЕСНАТА НАГЛУВОСТ	EARLY DETECTION OF SIGMATISM AS CONSEQUENCE OF LIGHT-HARD OF HEARING
105	106
социјално-андрагошки аспекти	
<i>Величко АНДРЕЕВСКИ</i>	<i>social and adult aspects</i>
ПРИДРЖУВАЊЕТО НА СЛЕПИТЕ ЛИЦА И НА ЛИЦАТА СО ТЕШКИ ОШТЕТУВАЊА НА ВИДОТ-НЕОДМИНЛИВА ПОТРЕБА ВО НИВНАТА СОЦИЈАЛНА КОМУНИКАЦИЈА, ОРИЕНТАЦИЈА И ДВИЖЕЊЕ	ACCOMPANING OF THE BLIND AND PEOPPLE WITH SEVERE DAMAGES OF SIGHT-AN IMPORTANT NECESSETY IN THEIR SOCIAL COMMUNICATTION, ORIENTATION AND MOVEMENT
107	110
<i>Петер СКУБЕР</i>	<i>Peter SKUBER</i>
СМИСЛАТА НА РАНИОТ ПОЧЕТОК (ДОБРИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА РАНИОТ ПОЧЕТОК)	EARLY TREATMENT OF HANDICAPPED CHILDREN-ESPECIALLY OF MENTALLY HANDICAPPED
111	113
<i>Тасе ЧАДИНОВСКИ Стојан ДАРКОВСКИ</i>	<i>Tase CHADINOVSKI Stojan DARKOVSKI</i>
РАНО ОТКРИВАЊЕ, ДИЈАГНОЗА И ИЗВЕСТУВАЊЕ НА РОДИТЕЛИТЕ ЗА МЕНТАЛНАТА РЕТАРДАЦИЈА КАЈ ДЕТЕТО	EARLY DETECTION, MAKING A DIAGNOSIS AND INFORMING THE PARENTS ABOUT THE MENTAL RETARDATION OF THEIR CHILD
114	119
од практиката за практиката	
<i>Лилјана КАТИЋ, Јагода ЃОРЂЕВИЋ</i>	<i>from practice to practice</i>
РАН ТРЕТМАН НА ЕДЕН ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН СЛУЧАЈ НА ДЕТЕ СО ОШТЕТЕН СЛУХ	EARLY TREATMENT OF CHILD WITH DAMAGED HEARING
120	124
<i>Јордан ЈОРДАНОВСКИ</i>	<i>Jordan JORDANOVSKI</i>
ОСНОВА НА ПРЕВЕНТИВАТА КАЈ ГОВОРОТ	THE BASIS FOR SPEECH PREVENTION
125	128

нормативно-правна регулатива**normative and legal regulation****Љупчо АДИНСКИ****НЕКОИ АСПЕКТИ НА ЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА ЗА СПЕЦИЈАЛНОТО И ИНТЕГРАТИВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ ВО ОПРЕДЕЛЕНИ ЕВРОПСКИ ЗЕМЈИ**

129

*Ljupco AJDINSKI***SOME ASPECT OF THE LEGAL REGULATIVE FOR THE SPECIAL AND THE INTEGRATIVE EDUCATION OF THE CHILDREN WITH DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES IN SOME CERTAIN EUROPEAN COUNTRIES**

131

Елизабет СОЛТИРОВА**ОПРЕДЕЛЕНИ РЕШЕНИЈА ВО ЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА ЗА ЛИЦАТА СО ПРЕЧКИ ВО РАЗВОЈОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

132

*Elizabeth SOLTIROVA***DEFINE SOLUTION IN THE LEGAL REGULATIVE FOR THE PERSONS WITH DEVELOPMENTAL DIFFICULTIES IN REPUBLIC OF MACEDONIA**

134

прикази-полемики-рецензии**presentations-arguments-reviews****Зора ЈАЧОВА***Zora JACOVA***НАДЕЖДА Д. ДИМИЋ: “МЕТОДИКА НА АРТИКУЛАЦИЈАТА”**

135

NADEZDA D. DIMIC: “TEACHING METHODS FOR THE ARTICULATION”

135

Митко АНДРЕЕВСКИ*Mitko ANDREEVSKI***АНДРЕЈА КРАЈГЕР-ГУЗИНА:
“ПСИХИЈАТРИЈА ЗА ДЕФЕКТОЛОЗИ”**

138

**ANDREJA KRAJGER-GUZINA:
“PSYCHIATRY FOR DEFECTOLOGISTS”**

138

вести-информации**news and information****Станка СЛАВЕНСКА***Stanka SLAVENSKA***ОД КАЖУВАЊАТА НА ПРОМОЦИЈАТА НА ПРВИОТ БРОЈ НА СПИСАНИЕТО
“дефектологска теорија и практика”
БЛАГОРОДЕН АНГАЖМАН СО ВИСОКО
ПРОФЕСИОНАЛЕН ОДНОС**

140

**FEW WORDS AT THE PROMOTION OF THE FIRST NUMBER OF JURNAL
“defectological theory and practise”
THANKFUL ENGAGEMENT WITH HIGH PROFFESIONAL RELATION**

140

Даниела ДИМИТРОВА

Daniela DIMITROVA

III ИНТЕРНАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НЕВРОЛОГИЈА И II РЕГИОНАЛЕН КОНГРЕС НА ИНТЕРНАЦИОНАЛНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ НА МОЗОКОТ

142

III INTERNATIONAL CONFERENCE ABOUT THE NEUROLOGY AND THE II REGIONAL CONGRESS OF INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR RESEARCH OF THE BRAIN HELD UNDER PROTECTION OF UNESCO

142

ОДРЖАНА Е МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ПОД МОТОТО
“ОПШТЕСТВО ЗА СИТЕ”

142

**THE INTERNATIONAL CONFERENCE HELD WITH MAIN MOTTO
“SOCIETY FOR ALL”**

142

СОВЕТУВАЊЕ ЗА ТРЕТМАНОТ НА УМЕРЕНО МЕНТАЛНО РЕТАРДИРАНИ ЛИЦА

143

CONSULTATION ABOUT THE TREATMENT OF THE MODERATE MENTALLY RETARDED

143

ЌЕ СЕ ОДРЖИ X-ТА СВЕТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ICEVI ПОД МОТОТО:
“ЧЕКОРЕЈКИ НАПРЕД ЗАЕДНО:
СЕМЕЈСТВО И СТРУЧЊАЦИТЕ КАКО ПАРТНЕРИ ОВОЗМОЖУВААТ
ОБРАЗОВАНИЕ ЗА СИТЕ”

143

**THE X-TH WORLD CONFERENCE OF ICEVI
UNDER THE MOTTO: “GOING TOGETHER:
THE FAMILY AND THE EXPERTS LIKE
PARTNERS PROVIDING EDUCATION FOR
ALL” IS GOING TO HOLD**

143

СЕ ПРЕДВИДУВА ОДРЖУВАЊЕ НАУЧЕН СИМПОЗИУМ НА ТЕМА: “ОПШТЕСТВЕНАТА ТРАНЗИЦИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ”

144

**WE EXPECT TO HOLD THE SCIENTIFIC
SIMPOZIUM WITH MAIN SUBJECT:
“SOCIETY TRANSITION AND EDUCATION”**

144

Веле БЛАГИН

Vele BLAGIN

АПСОЛВЕНТСКА ВЕЧЕР НА ПРВАТА ГЕНЕРАЦИЈА СТУДЕНТИ ПО ДЕФЕКТОЛОГИЈА (1993/94-1996/97)

145

**THE SALABRATION OF THE FIRST
GENARATION OF ADVANCED UNIVERSITY
STUDENTS FROM INSTITUTE OF
DEFECTOLOGY (1993/94-1996/97)**

145

библиографија

bibliography

Зора Јачова

Zora Jacova

BIBLIOGRAFIJA

147

BIBLIOGRAPHY

147